

Forventningsundersøkelser for Norges Bank

Undersøkelser blant økonomieksperter, parter i arbeidslivet,
næringslivsledere og husholdninger

2. kvartal 2012

30.05.2012

Forord

Opinion Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Økonomer innenfor finansnæringen og akademia, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet på web, det samme gjelder lederne i næringslivet. Husholdningene er derimot intervjuet via telefon.

Forventningsundersøkelsen er hittil gjennomført 41 ganger, og ble første gang gjennomført i februar 2002. Opinion Perduco har publisert undersøkelsen fra og med 1. kvartal 2009. Undersøkelsen er tidligere gjennomført av TNS Gallup.

Oslo, mai 2012

Ansvarlig for undersøkelsen hos Opinion Perduco er:

Reidar Dischler

Telefon: 994 89 217

E-post: reidar.dischler@perduco.no

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Sammendrag.....	3
Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene.....	5
Spørreskjema.....	6
Indeks (tabeller og grafer)	7
Resultater - økonomiekspertene	8
Resultater - partene i arbeidslivet	16
Resultater - næringslivslederne	22
Resultater - husholdningene.....	32
Tekniske kommentarer – økonomene og partene i arbeidslivet.....	39
Tekniske kommentarer - næringslivslederne	40
Tekniske kommentarer - husholdningene.....	41

Sammendrag

De kortsiktige prisforventningene

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder er i andre kvartal 2012 på 1,9 prosent. Dette er en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Partene i arbeidslivet forventer i andre kvartal 2012 en generell prisstigning om 12 måneder på 1,7 prosent. Dette er uendret siden forrige kvartal. Næringslivslederne forventer en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, dette er en oppgang på 0,1 prosentpoeng siden første kvartal 2012. Husholdningene forventer at prisene skal stige med 2,7 prosent i løpet av det neste året. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng siden forrige kvartal.

Alle forventer høyere lønnsvekst

Alle målgruppene forventer høyere lønnsvekst. Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2012 steg fra 3,6 prosent i første kvartal til 4,0 prosent i andre kvartal 2012. For 2013 forventer økonomene en årslønnsvekst på 4,0 prosent i andre kvartal 2012, en oppgang på 0,3 prosentpoeng siden forrige kvartal. Partene i arbeidslivet forventer i andre kvartal 2012 en gjennomsnittlig årslønnsvekst for 2012 på 4,3 prosent. Dette er en oppjustering fra forrige kvartal med 0,5 prosentpoeng. For 2013 forventer partene i arbeidslivet en årslønnsvekst på 4,0 prosent, dette er en oppjustering med 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Næringslivslederne forventer i andre kvartal 2012 at årslønnsveksten i 2012 blir på 3,6 prosent. Dette er en oppjustering fra 3,2 prosent i første kvartal 2012. For 2013 forventer næringslivslederne en årslønnsvekst på 3,5 prosent, en oppjustering fra 3,4 prosent i forrige kvartal. Forventet lønnsvekst i løpet av det neste året blant husholdningene er i andre kvartal 2012 på 2,6 prosent. Dette er en oppgang fra 2,4 prosent i første kvartal 2012.

Flere tror på styrket krone

Samlet sett tror 58,2 prosent av økonomene at kronekursen vil stige i løpet av de neste 12 månedene. Dette er en oppgang fra forrige kvartal hvor 50,7 prosent mente det samme. 29,9 prosent tror at kronekursen om 12 måneder vil være uendret, og 10,4 prosent tror at kronekursen vil være svekket. Gjennomsnittlig forventet stigning i kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) om 12 måneder er 3,1 prosent i andre kvartal 2012, opp fra 1,6 prosent i forrige kvartal.

Om undersøkelsen

Opinion Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, representanter fra partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Denne rapporten med hovedfunnene fra forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på Opinion Perducos nettsider (www.perduco.no). Fra 2009 er undersøkelsen blant næringslivslederne utvidet slik at bedrifter med 20 ansatte eller flere er i målgruppen (mot tidligere 50 ansatte eller flere). I tillegg intervjues nå 500 bedriftsledere mot tidligere 300 intervjuer.

Undersøkelsene er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 24. mai 2012.

Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Forventer lavere prisvekst

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder er i andre kvartal 2012 på 1,9 prosent. Dette er en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Forventet prisstigning om 2 år synker med 0,1 prosentpoeng fra 2,4 prosent i første kvartal 2012 til 2,3 prosent i andre kvartal 2012. Forventningene til prisstigningen om 5 år synker med 0,1 prosentpoeng fra 2,7 prosent i første kvartal 2012 til 2,6 prosent i andre kvartal 2012.

Forventer høyere årslønnsvekst

Økonomene oppgir i andre kvartal 2012 at de forventer en årslønnsvekst for 2012 på 4,0 prosent, mot 3,6 prosent i første kvartal 2012. For 2013 forventer økonomene en årslønnsvekst på 4,0 prosent i andre kvartal 2012, en oppgang på 0,3 prosentpoeng siden forrige kvartal. Økonomenes forventninger til den gjennomsnittlige årslønnsveksten om 5 år er uendret fra første til andre kvartal 2012 på 3,9 prosent.

Flere tror på styrket krone

Samlet sett tror 58,2 prosent av økonomene at kronekursen vil stige i løpet av de neste 12 månedene. Dette er en oppgang fra forrige kvartal hvor 50,7 prosent mente det samme. 10,4 prosent av økonomene forventer i andre kvartal 2012 at kronekursen vil være svekket om 12 måneder, mens 29,9 prosent forventer at kronekursen vil være uendret. Gjennomsnittlig forventet stigning i kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) om 12 måneder er 3,1 prosent i andre kvartal 2012, opp fra 1,6 prosent i forrige kvartal.

Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventer høyere prisvekst på lengre sikt

Partene i arbeidslivet forventer i andre kvartal 2012 en generell prisstigning om 12 måneder på 1,7 prosent, dette er uendret fra forrige kvartal. Forventet prisstigning om 2 år stiger med 0,1 prosentpoeng til 2,1 prosent i andre kvartal 2012. Forventet prisstigning om 5 år er 2,6 prosent, en oppgang fra 2,4 prosent i forrige kvartal.

Forventer høyere årslønnsvekst

Partene i arbeidslivet forventer i andre kvartal 2012 en gjennomsnittlig årslønnsvekst for 2012 på 4,3 prosent. Dette er en oppjustering fra forrige kvartal med 0,5 prosentpoeng. For 2013 forventer partene i arbeidslivet en årslønnsvekst på 4,0 prosent, dette er en oppjustering med 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Forventet årslønnsvekst om 5 år stiger fra 3,7 prosent første kvartal 2012 til 3,8 prosent i andre kvartal 2012.

Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventer høyere prisvekst på kort sikt

Næringslivslederne forventer i andre kvartal 2012 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, dette er en oppgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Om 2 år forventer de en generell prisstigning på 3,3 prosent, dette er uendret fra forrige kvartal.

Forventer stabil økning i innkjøps- og utsalgspriser

74,6 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens innkjøpspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 70,4 prosent i forrige kvartal. 14,9 prosent tror i andre kvartal 2012 at innkjøpsprisene vil øke mer, mens 8,6 prosent tror de vil øke mindre.

63,6 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 58,3 prosent i forrige kvartal. 14,3 prosent av bedriftslederne tror i andre kvartal 2012 at utsalgsprisene vil øke mer, mens 19,6 prosent tror de vil øke mindre.

Forventer høyere årslønnsvekst

Næringslivslederne forventer i andre kvartal 2012 at årslønnsveksten i 2012 blir på 3,6 prosent. Dette er en oppjustering fra 3,2 prosent i første kvartal 2012. For 2013 forventer næringslivslederne en årslønnsvekst på 3,5 prosent, en oppjustering fra 3,4 prosent i forrige kvartal.

Forventer økt lønnsomhet

36,2 prosent av næringslivslederne oppgir i andre kvartal 2012 at lønnsomheten i egen bedrift er bedret i løpet av de siste 12 månedene, en nedgang på 6,5 prosentpoeng fra forrige kvartal. Andelen næringslivsledere som oppgir at lønnsomheten er svekket siste året steg med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal til 31,3 prosent i andre kvartal 2012. Lønnsomhetsindeksen sank i andre kvartal 2012 fra 11,6 til 4,9 poeng.

I andre kvartal 2012 stiger andelen næringslivsledere som forventer bedre lønnsomhet. 41,7 prosent av næringslivslederne forventer at lønnsomheten i egen bedrift skal bli bedre de neste 12 månedene, mot 39,3 prosent i forrige kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer svekket lønnsomhet i tiden fremover stiger med 1,0 prosentpoeng til 16,5 prosent i andre kvartal 2012. Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene stiger fra 23,8 poeng i første kvartal 2012 til 25,2 poeng i andre kvartal 2012.

Flere forventer flere ansatte

Andelen næringslivsledere som oppgir at bedriften forventer å ha flere ansatte om 12 måneder har steget fra 34,7 prosent til 37,6 prosent i andre kvartal 2012. Andelen næringslivsledere som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder har steget med 0,7 prosentpoeng fra forrige kvartal til 14,3 prosent i andre kvartal 2012. Nettotallet i sysselsettingsindeksen (fremtidig) stiger fra 21,1 til 23,3 poeng.

Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Forventer lavere prisvekst

I andre kvartal 2012 forventer husholdningene at prisene skal stige med 2,7 prosent i løpet av det neste året. Dette er ned 0,3 prosentpoeng fra forrige kvartal. Husholdningene forventer en prisvekst om 2-3 år på 4,0 prosent, dette er ned 0,5 prosentpoeng fra 4,5 prosent i forrige kvartal.

Forventer høyere lønnsvekst

Forventet lønnsvekst i løpet av det neste året blant husholdningene er i andre kvartal 2012 på 2,6 prosent. Dette er en oppgang fra 2,4 prosent i første kvartal 2012.

Spørreskjema

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2012?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2013?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Til næringslivsledere:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2012?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2013?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 månedene?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil være høyere, uendret eller lavere enn i dag?
- Hvis høyere: Vil prisene vokse raskere, saktere eller i samme takt som i dag?
- 2b. Hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Indeks (tabeller og grafer)

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

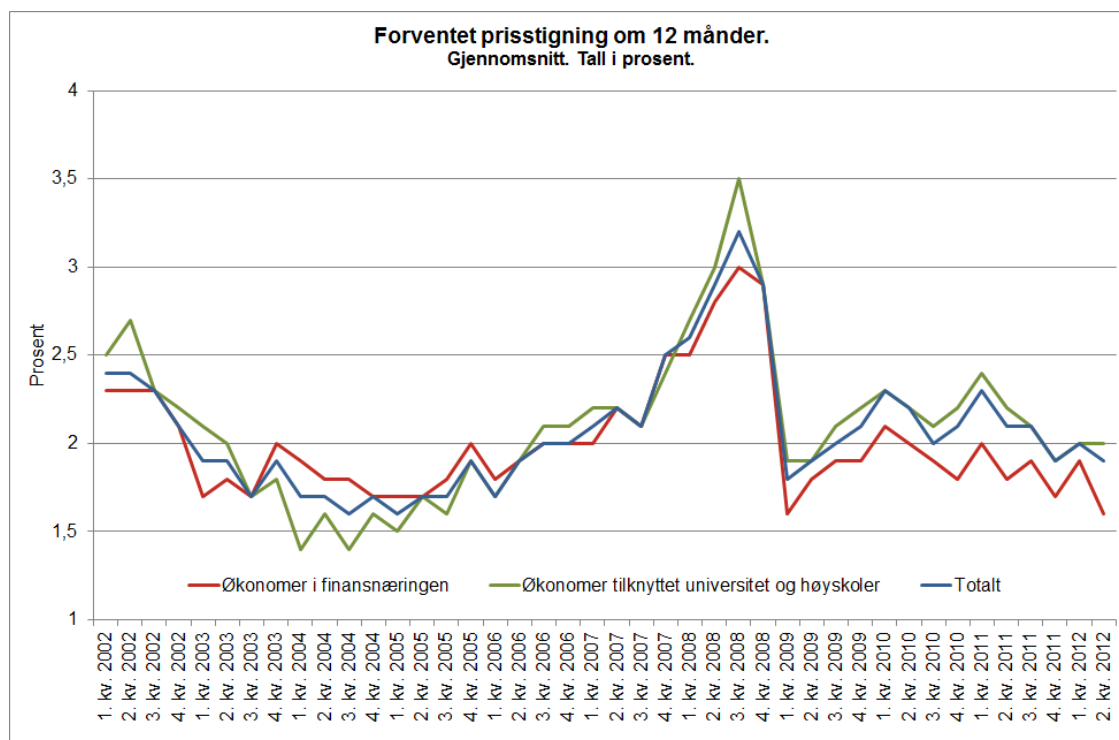
- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Resultater - økonomiekspertene

Indeks 1:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

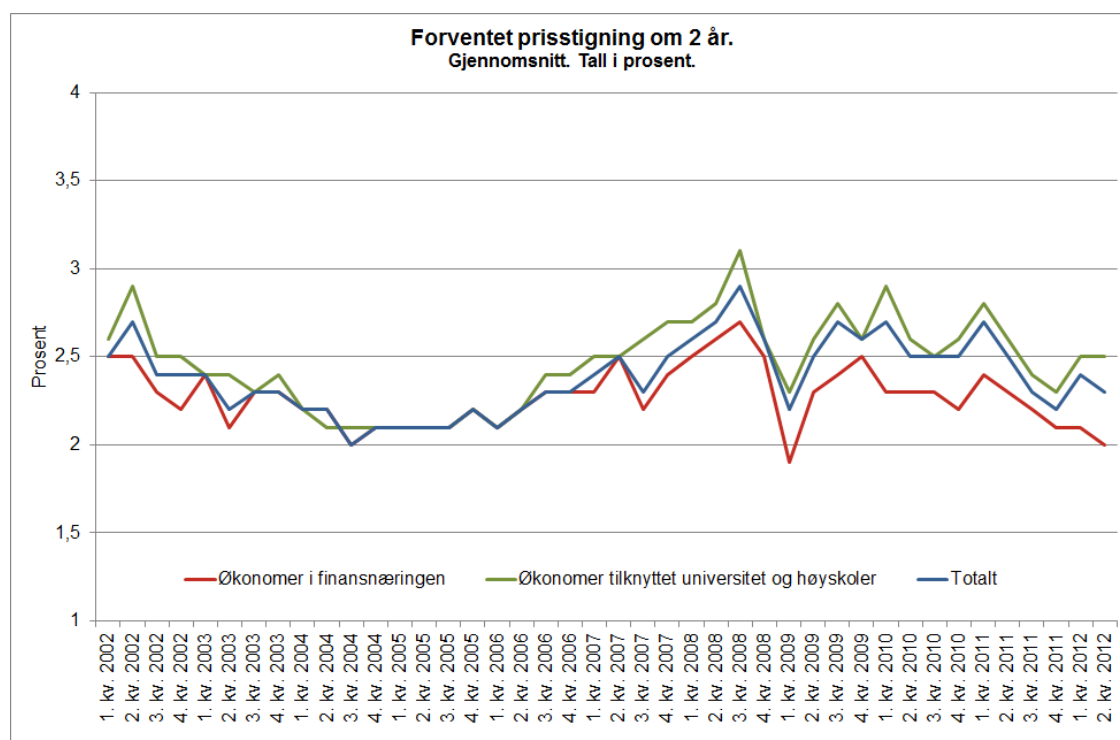

Forventet prisstigning om 12 måneder	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	1,9	1,6
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,5	2,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,0
Laveste verdi	1,0	0,5
Høyeste verdi	4,0	4,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	1,9
Utvalg	75	67

Samlet sett var økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder i andre kvartal 2012 på 1,9 prosent, dette er en nedgang fra 2,0 prosent i første kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen forventer en prisstigning om 12 måneder på 1,6 prosent, en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra forrige kvartal. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler opprettholdt sitt estimat på 2,0 prosent fra forrige kvartal.

Indeks 2:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

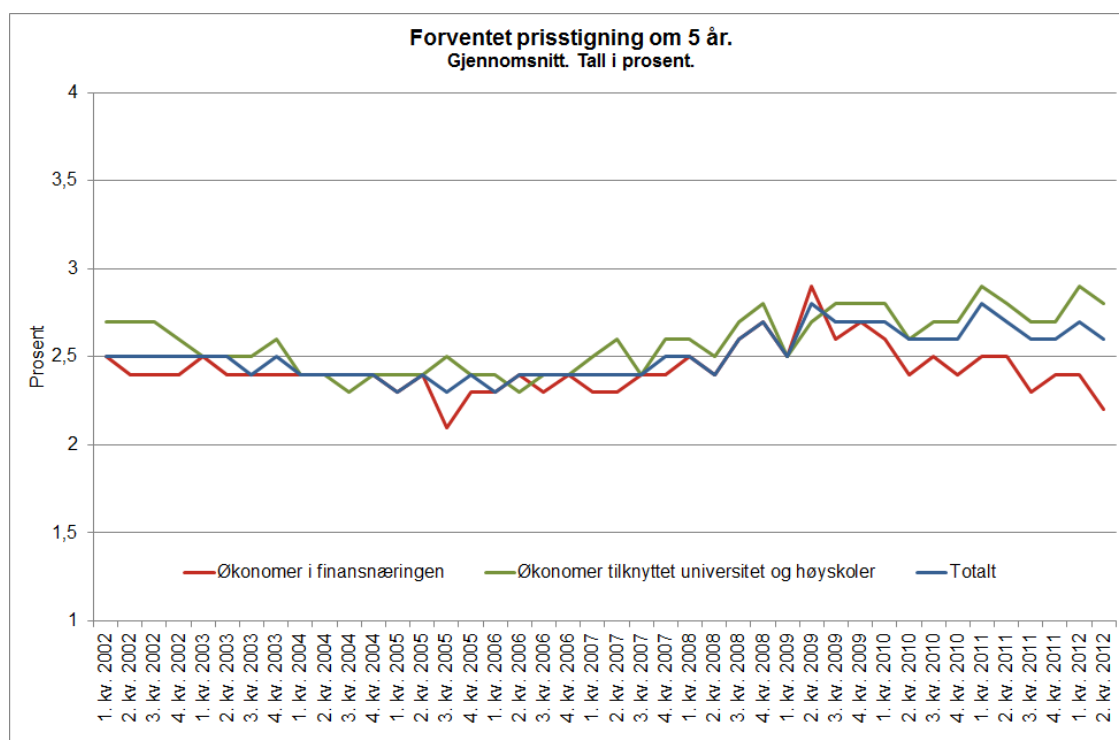

Forventet prisstigning om 2 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,0
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,5	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,5
Laveste verdi	0,0	0,5
Høyeste verdi	7,0	5,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,3
Utvalg	75	67

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 2 år var i andre kvartal 2012 på 2,3 prosent, dette er en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra første kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen nedjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal, og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler opprettholdt sitt estimat på 2,5 prosent fra forrige kvartal.

Indeks 3:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

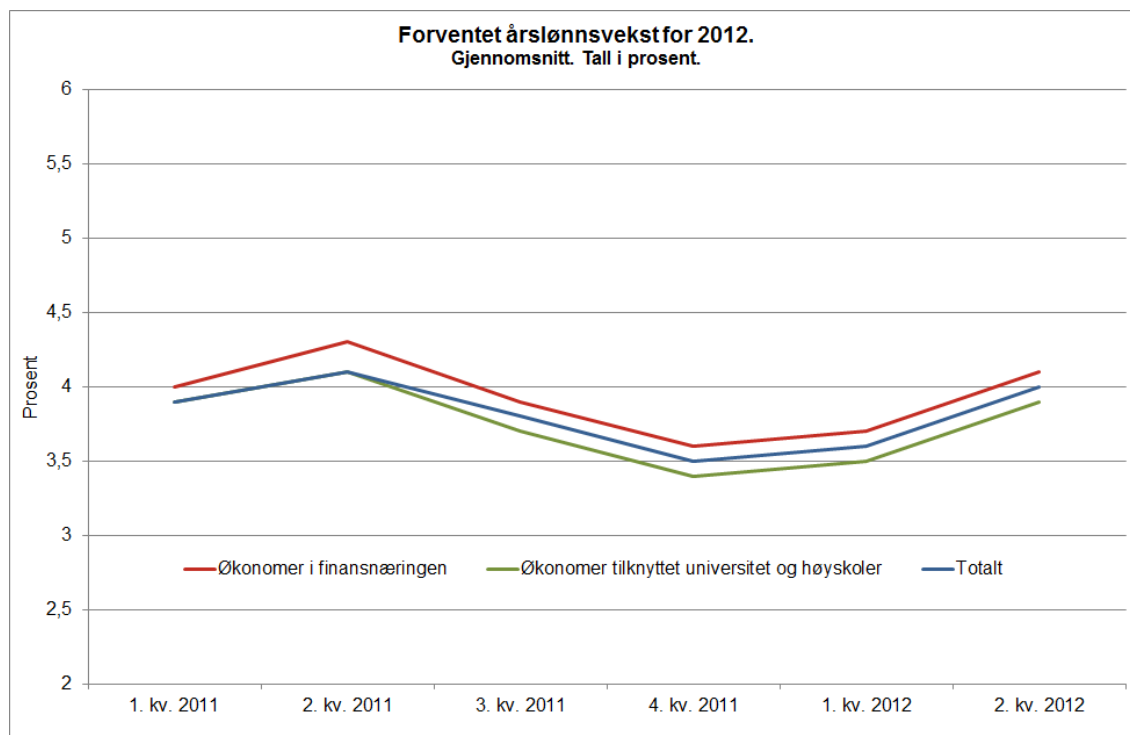

Forventet prisstigning om 5 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,2
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,5	3,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,8
Laveste verdi	0,0	1,0
Høyeste verdi	7,0	8,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,6
Utvalg	73	67

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 5 år var i andre kvartal 2012 på 2,6 prosent, dette er en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra første kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen nedjusterte sitt estimat fra forrige kvartal med 0,2 prosentpoeng til 2,2 prosent, og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat fra 2,9 til 2,8 prosent.

Indeks 4:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2012?

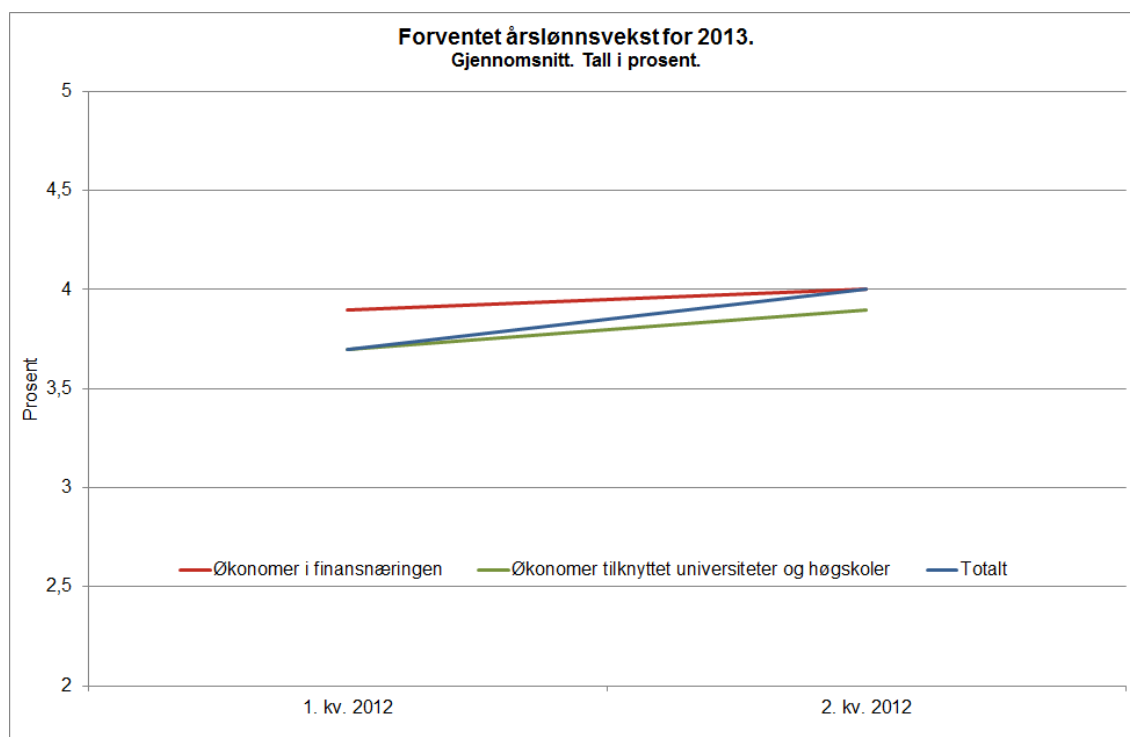

Forventet årslønnsvekst for 2012	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	4,1
Laveste verdi	2,0	3,5
Høyeste verdi	4,5	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,9
Laveste verdi	0,0	2,0
Høyeste verdi	4,7	5,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	4,0
Utvalg	74	67

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2012 gikk opp fra 3,6 prosent i første kvartal 2012 til 4,0 prosent i andre kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen forventer en årslønnsvekst for 2012 på 4,1 prosent, dette er en oppjustering fra 3,7 prosent i første kvartal 2012. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte også sitt estimat med 0,4 prosentpoeng, fra 3,5 til 3,9 prosent.

Indeks 5:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2013?

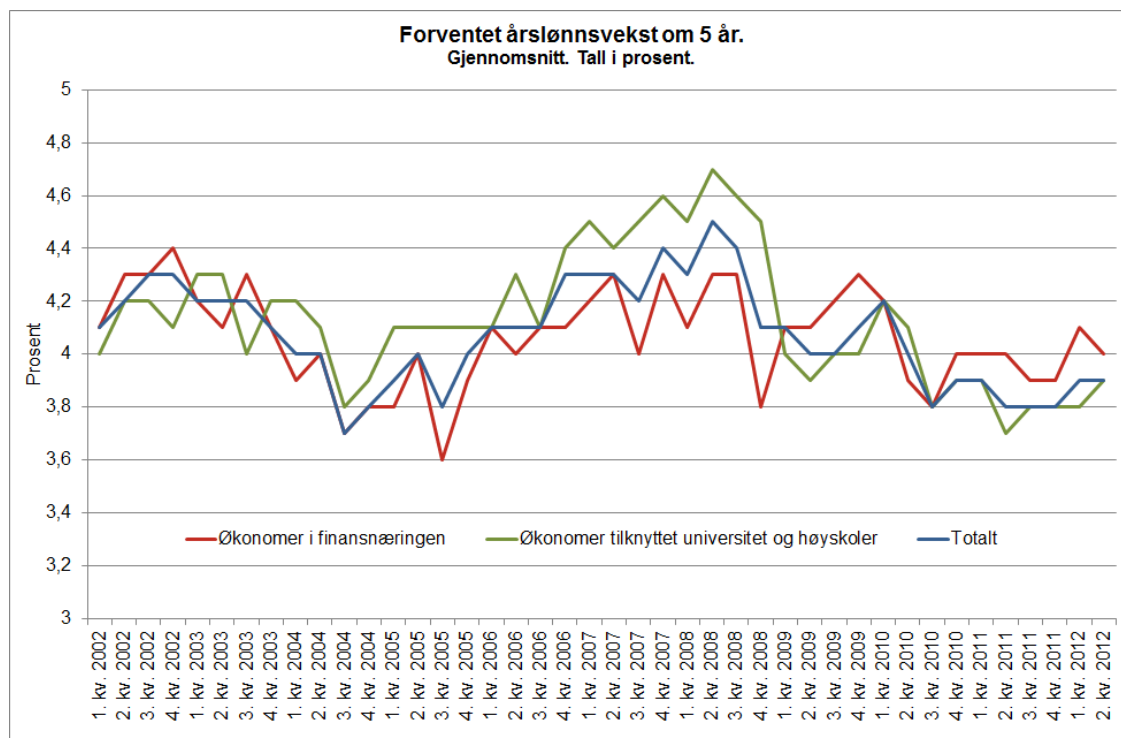

Forventet årslønnsvekst for 2013	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,0
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	4,5	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,9
Laveste verdi	1,0	2,0
Høyeste verdi	5,0	6,7
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	4,0
Utvalg	74	67

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2013 gikk opp fra 3,7 prosent i første kvartal 2012 til 4,0 prosent i andre kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen forventer en årslønnsvekst for 2012 på 4,0 prosent, opp 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat fra 3,7 til 3,9 prosent.

Indeks 6:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

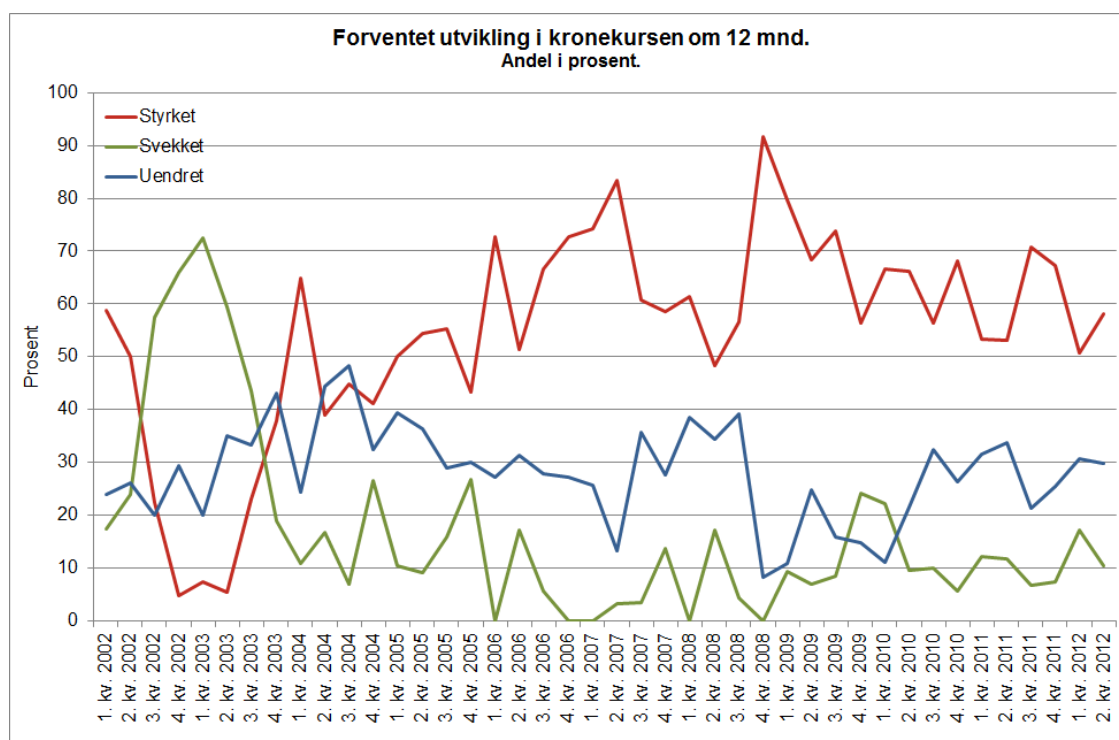

Forventet årslønnsvekst om 5 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,0
Laveste verdi	2,5	2,5
Høyeste verdi	5,0	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,9
Laveste verdi	2,0	1,0
Høyeste verdi	5,5	7,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,9	3,9
Utvalg	72	67

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var 3,9 prosent i andre kvartal 2012, dette er en uendret fra første kvartal 2012. Økonomer i finansnæringen forventer en gjennomsnittlig langsiktig årslønnsvekst på 4,0 prosent, dette er en nedgang fra 4,1 prosent i første kvartal 2012. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat fra forrige kvartal med 0,1 prosentpoeng til 3,9 prosent.

Indeks 7A:

Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

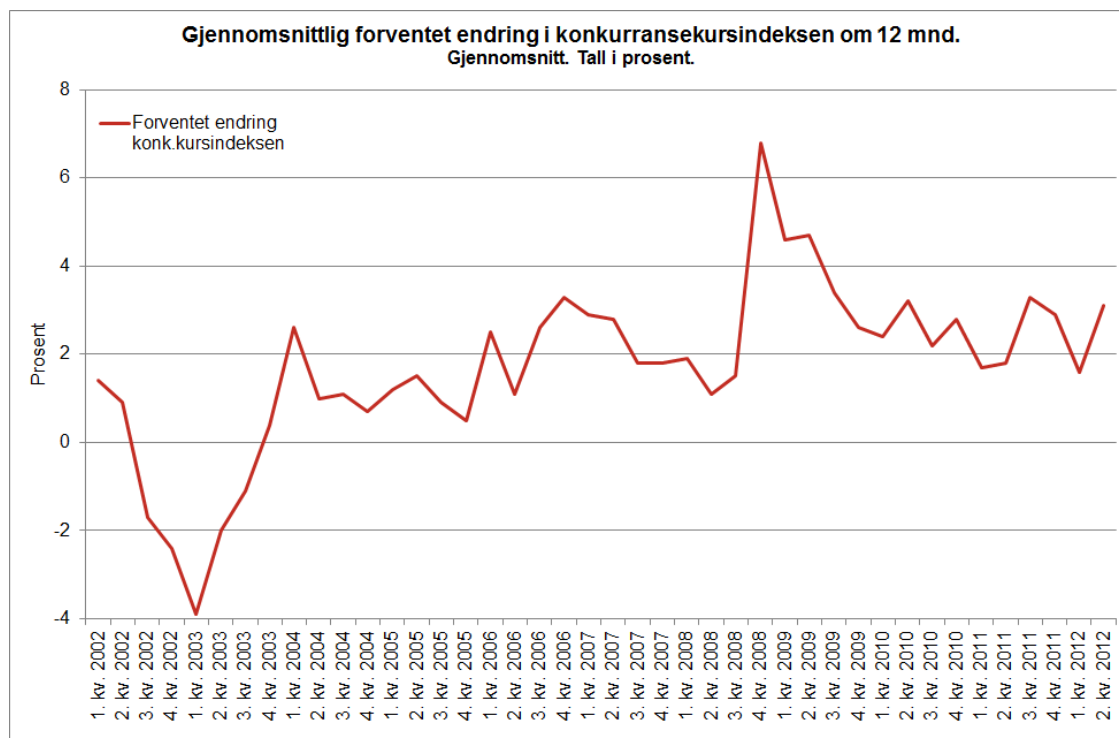

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Økonomer i finansnæringen		
Styrket	47,8	55,0
Uendret	21,7	30,0
Svekket	30,4	15,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Styrket	51,9	59,6
Uendret	34,6	29,8
Svekket	11,5	8,5
Totalt alle økonomer		
Styrket	50,7	58,2
Uendret	30,7	29,9
Svekket	17,3	10,4
Utvalg	75	67

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i andre kvartal 2012 opp fra 50,7 til 58,2 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs er nå 10,4 prosent, mot 17,3 prosent i første kvartal 2012, mens andelen som forventer at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk ned fra 30,7 prosent til 29,9 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 7B:

Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7A)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

1. kvartal 2012

2. kvartal 2012

Økonomer i finansnæringen

Gjennomsnittlig verdi

0,0

0,9

Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler

Gjennomsnittlig verdi

2,4

4,0

Totalt alle økonomer

Gjennomsnittlig verdi

1,6

3,1

Utvalg

74

66

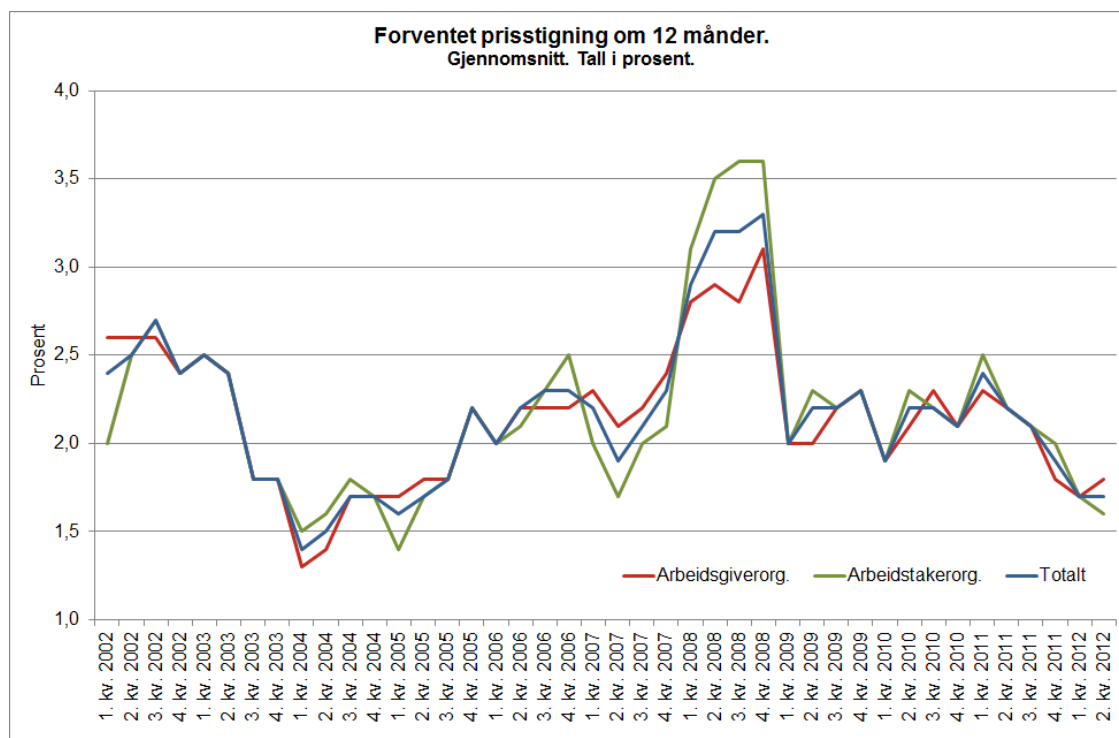
I andre kvartal 2012 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 3,1 prosent på 12 måneders sikt. Dette var en oppgang på 1,5 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Resultater - partene i arbeidslivet

Indeks 8:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

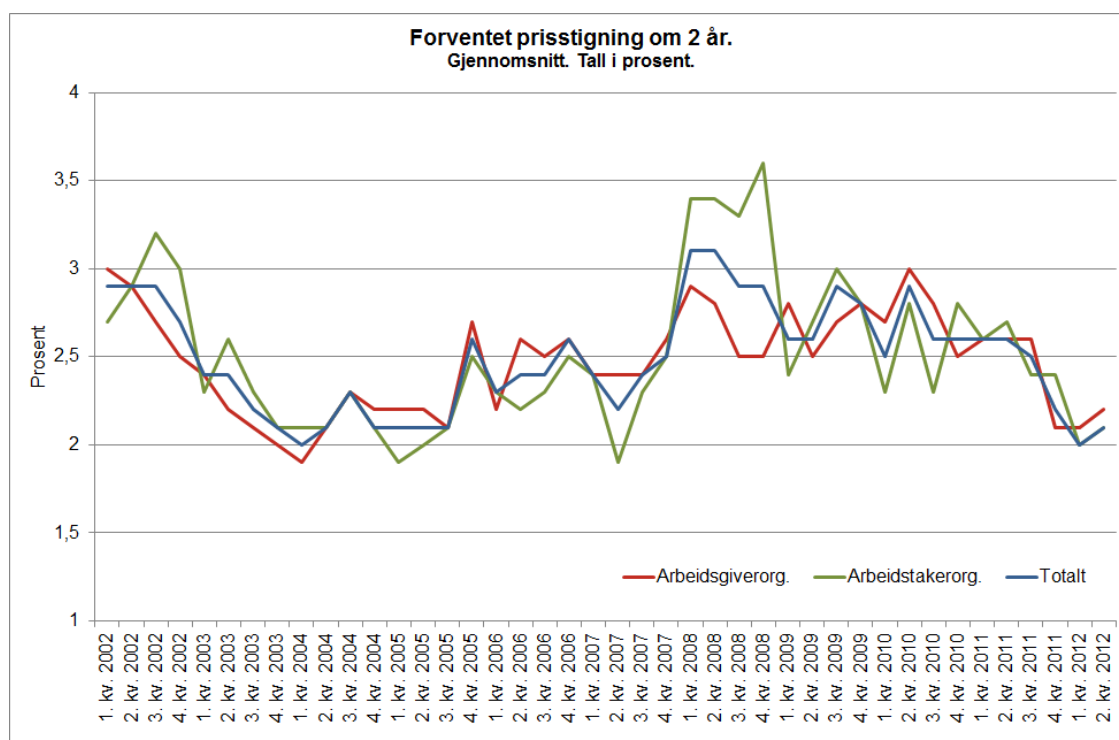

Forventet prisstigning om 12 måneder	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,8
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	2,0	2,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,6
Laveste verdi	1,0	0,7
Høyeste verdi	2,7	2,5
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,7
Utvalg	29	29

Blant arbeidslivsorganisasjonene var forventet prisstigning om 12 måneder på 1,7 prosent i andre kvartal 2012, dette er uendret fra forrige kvartal. Forventningene hos arbeidsgiverorganisasjonene steg fra 1,7 prosent til 1,8 prosent, mens forventningene hos arbeidstakerorganisasjonene sank fra 1,7 prosent til 1,6 prosent i løpet av det siste kvartalet.

Indeks 9:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

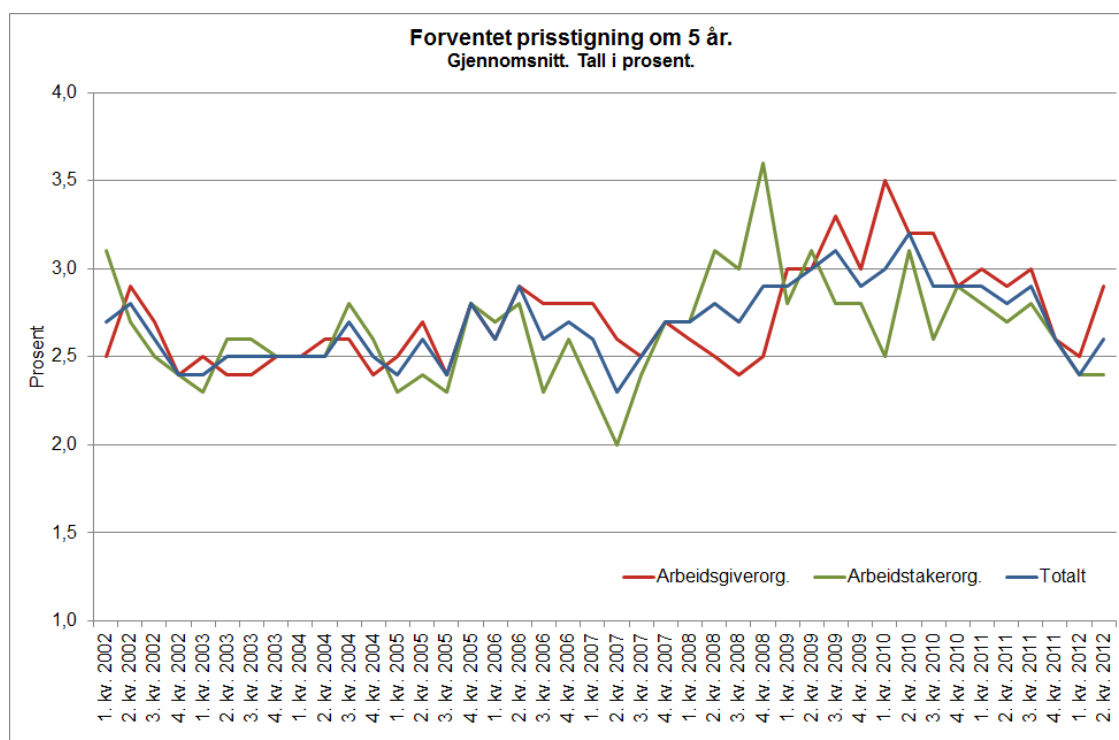

Forventet prisstigning om 2 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
Laveste verdi	1,4	1,0
Høyeste verdi	2,6	3,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,1
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,1
Utvalg	29	29

Forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet er 2,1 prosent i andre kvartal 2012, dette er en oppgang fra 2,0 prosent i første kvartal 2012. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 2,1 til 2,2 prosent i andre kvartal 2012. Arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte også sitt estimat med 0,1 prosentpoeng, fra 2,0 til 2,1 prosent.

Indeks 10:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

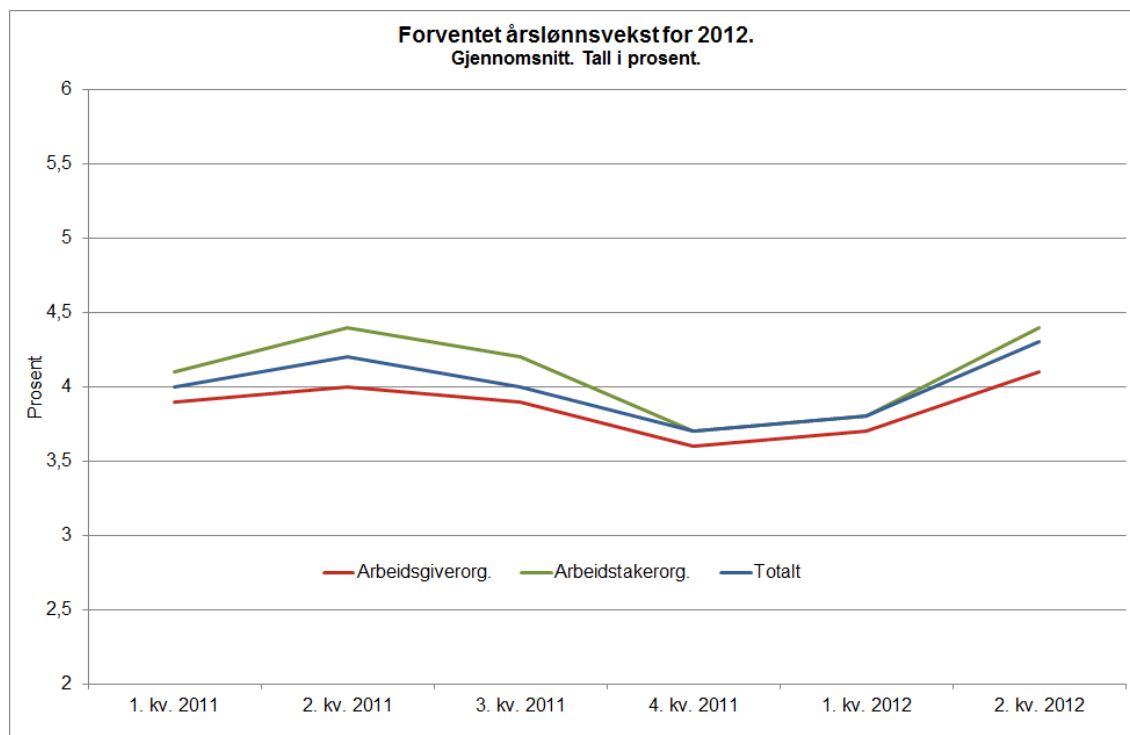

Forventet prisstigning om 5 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,9
Laveste verdi	1,5	1,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Laveste verdi	1,0	1,5
Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,6
Utvalg	29	29

Forventet prisstigning om 5 år var blant partene i arbeidslivet på 2,6 prosent i andre kvartal 2012, dette er en oppgang på 0,2 prosentpoeng fra første kvartal 2012. Estimater fra arbeidsgiverorganisasjonene er 2,9 prosent i andre kvartal 2012, en oppgang fra 2,5 prosent i forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonenes estimat er uendret fra forrige kvartal på 2,4 prosent.

Indeks 11:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2012?

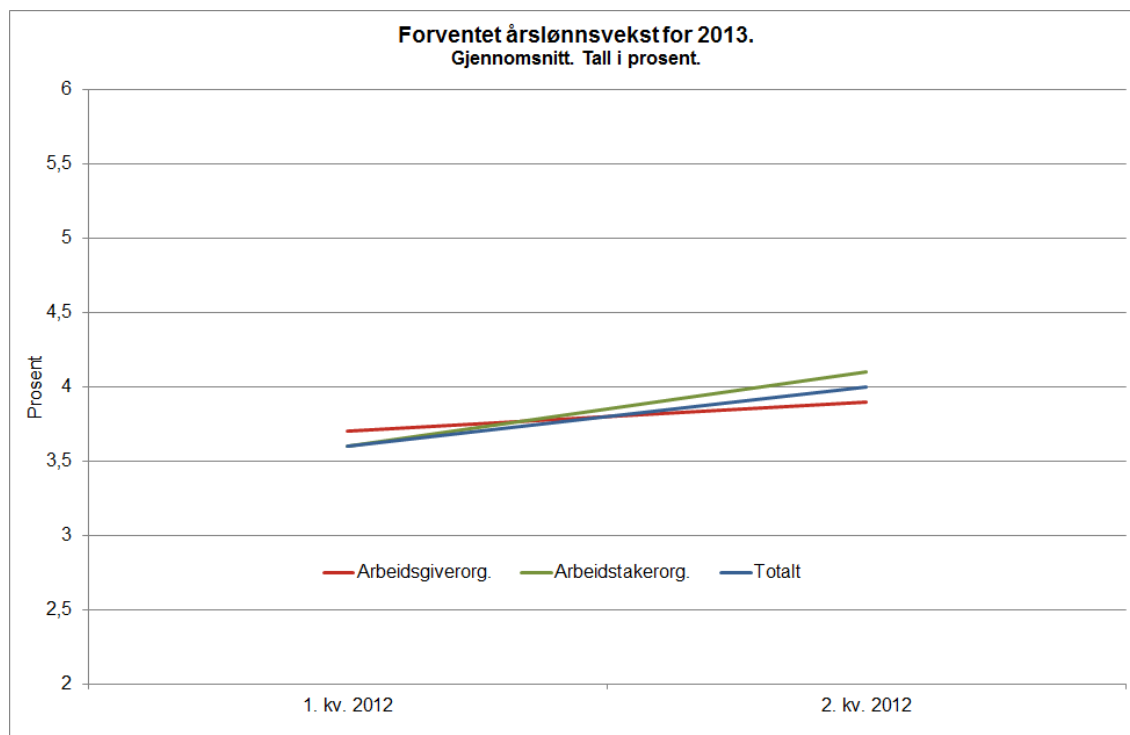

Forventet årslønnsvekst for 2012	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	4,1
Laveste verdi	2,5	3,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,4
Laveste verdi	2,0	4,0
Høyeste verdi	4,5	5,0
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,3
Utvalg	28	29

Forventet årslønnsvekst for 2012 var blant partene i arbeidslivet 4,3 prosent i andre kvartal 2012, dette er en oppjustering med 0,5 prosentpoeng fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 3,7 til 4,1 prosent i andre kvartal 2012, og arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 3,8 til 4,4 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 12:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2013?

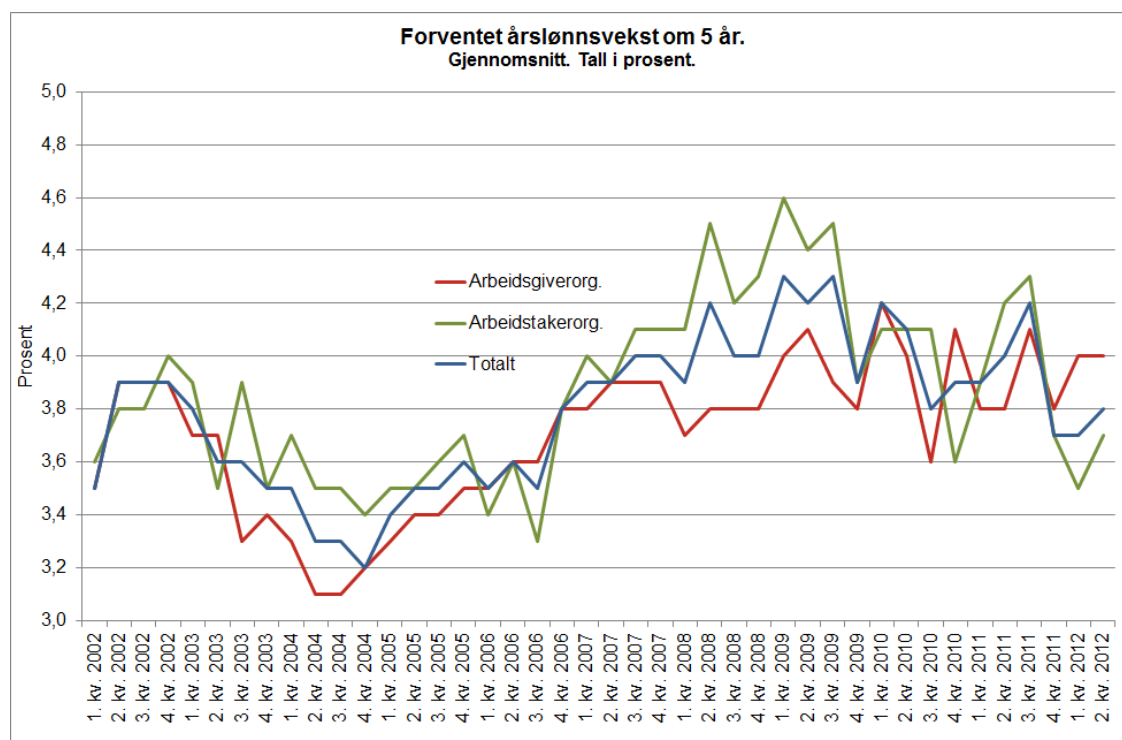

Forventet årslønnsvekst for 2013	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,9
Laveste verdi	2,5	2,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	4,1
Laveste verdi	1,0	2,0
Høyeste verdi	4,7	5,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	4,0
Utvalg	28	29

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2013 var 4,0 prosent i andre kvartal 2012, en oppgang på 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 3,7 til 3,9 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,5 prosentpoeng til 4,1 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 13:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

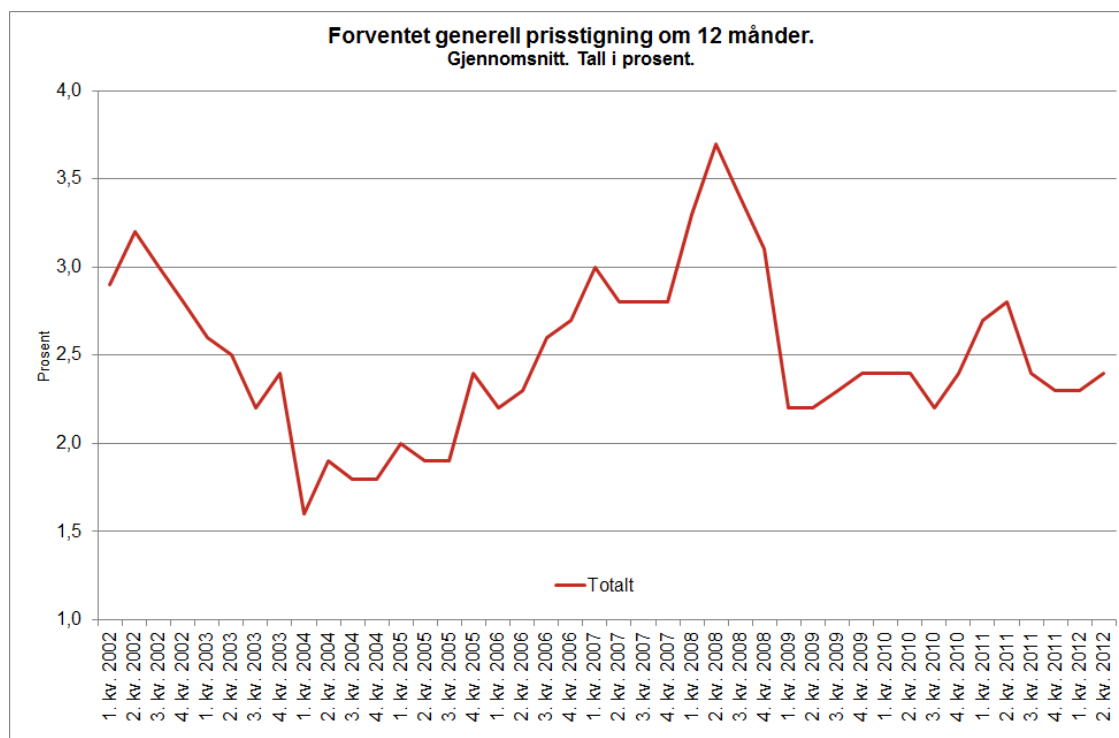
Forventet årslønnsvekst om 5 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,0
Laveste verdi	2,0	1,0
Høyeste verdi	7,0	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,7
Laveste verdi	1,0	2,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,8
Utvalg	28	29

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var i andre kvartal 2012 på 3,8 prosent, dette er en oppgang fra 3,7 prosent i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene opprettholdt sitt estimat på 4,0 prosent fra forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng til 3,7 prosent.

Resultater - næringslivslederne

Indeks 14:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

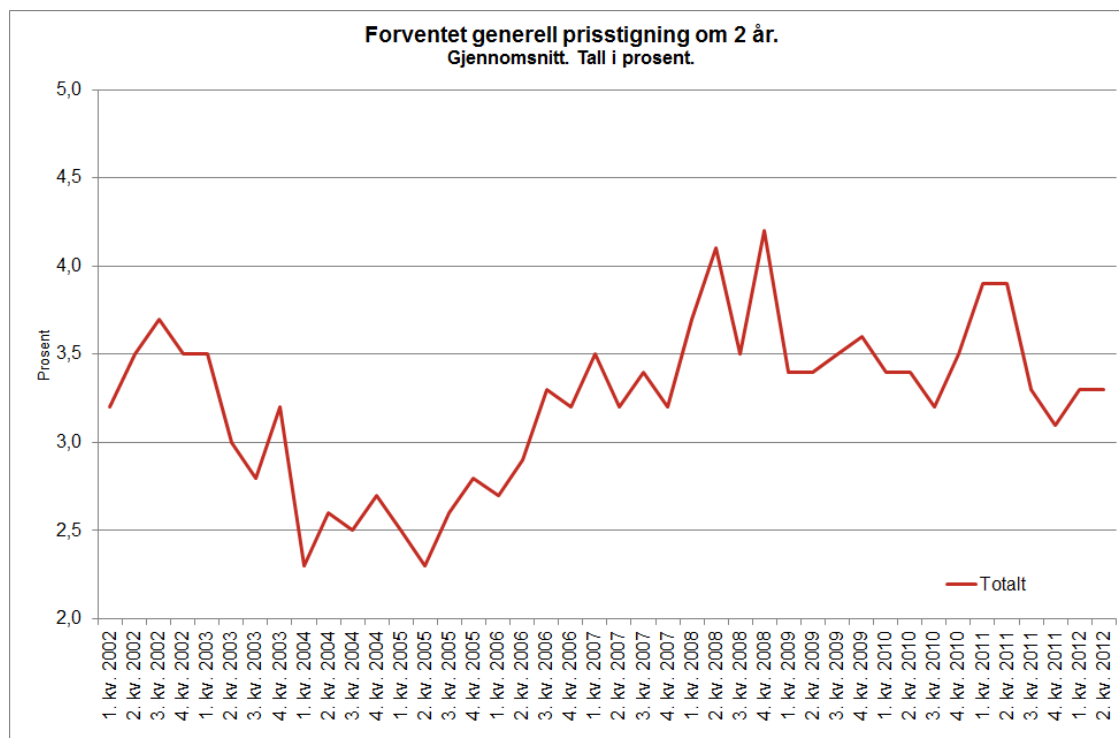

Forventet generell prisstigning om 12 mnd	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
Laveste verdi	-5,0	0,0
Høyeste verdi	10,0	6,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Laveste verdi	0,0	0,3
Høyeste verdi	7,0	6,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
Utvalgt (vektet)	429	405

Næringslivsledernes estimat om forventet prisstigning om 12 måneder er 2,4 prosent i andre kvartal 2012. Dette er en oppgang fra 2,3 prosent i første kvartal 2012.

Indeks 15:

Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

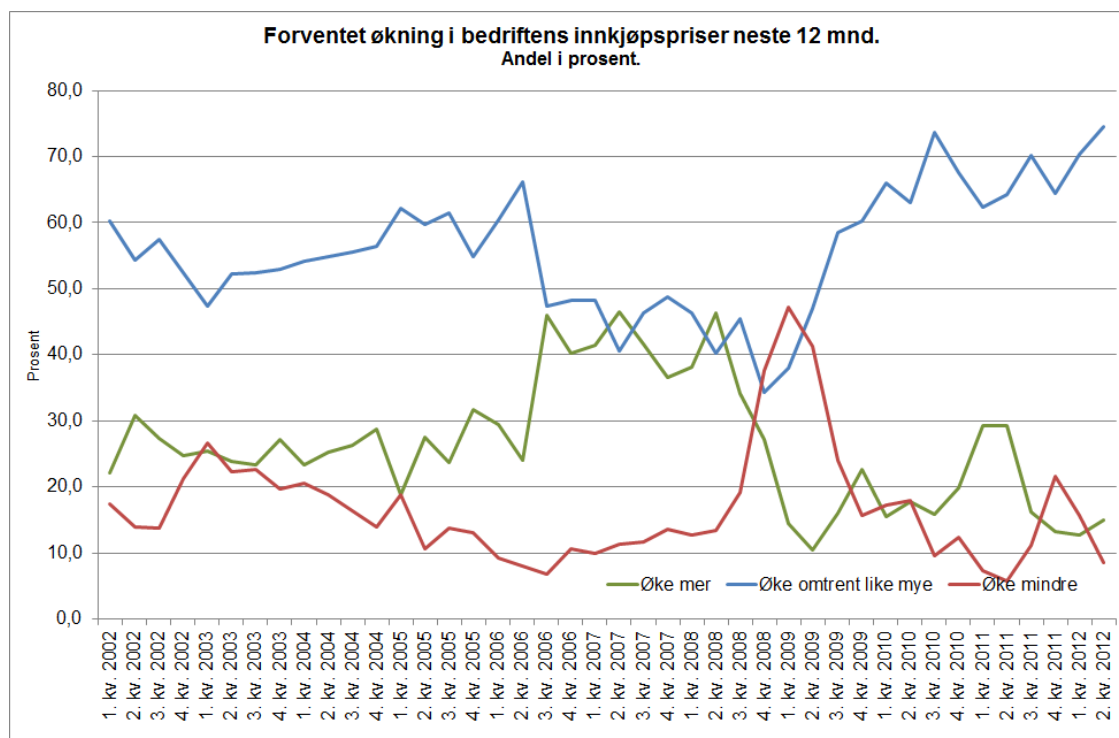
Forventet generell prisstigning om 2 år	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,4
Laveste verdi	0,0	0,5
Høyeste verdi	10,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,2
Laveste verdi	1,0	0,4
Høyeste verdi	8,0	10,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,3
Utvalg (vektet)	413	406

Forventet prisstigning om 2 år var i andre kvartal 2012 på 3,3 prosent. Dette er uendret fra forrige kvartal.

Indeks 16:

Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

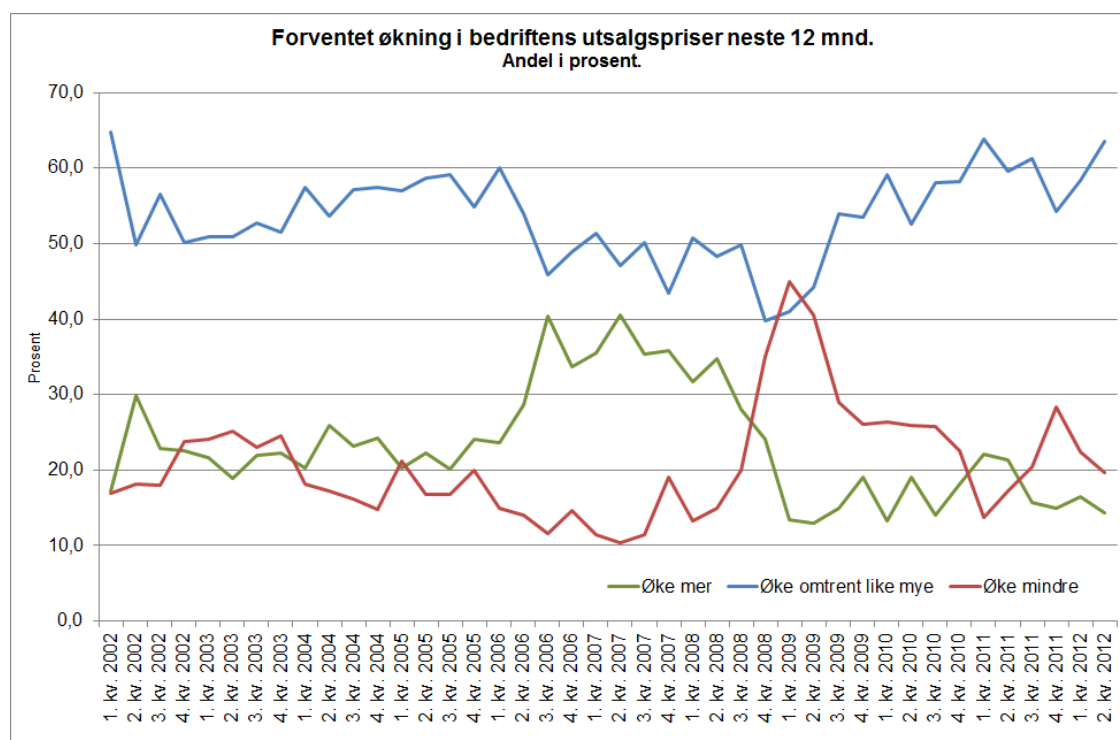
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	11,3	14,9
Øke omtrent like mye	70,4	76,3
Øke mindre	18,0	7,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	16,1	14,7
Øke omtrent like mye	70,2	70,5
Øke mindre	10,6	10,9
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	12,8	14,9
Øke omtrent like mye	70,4	74,6
Øke mindre	15,7	8,6
Utvalg	523	510

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk opp fra 12,8 prosent i første kvartal 2012 til 14,9 prosent i andre kvartal 2012. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk ned fra 15,7 til 8,6 prosent, og andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk opp fra 70,4 prosent i første kvartal 2012 til 74,6 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 17:

Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

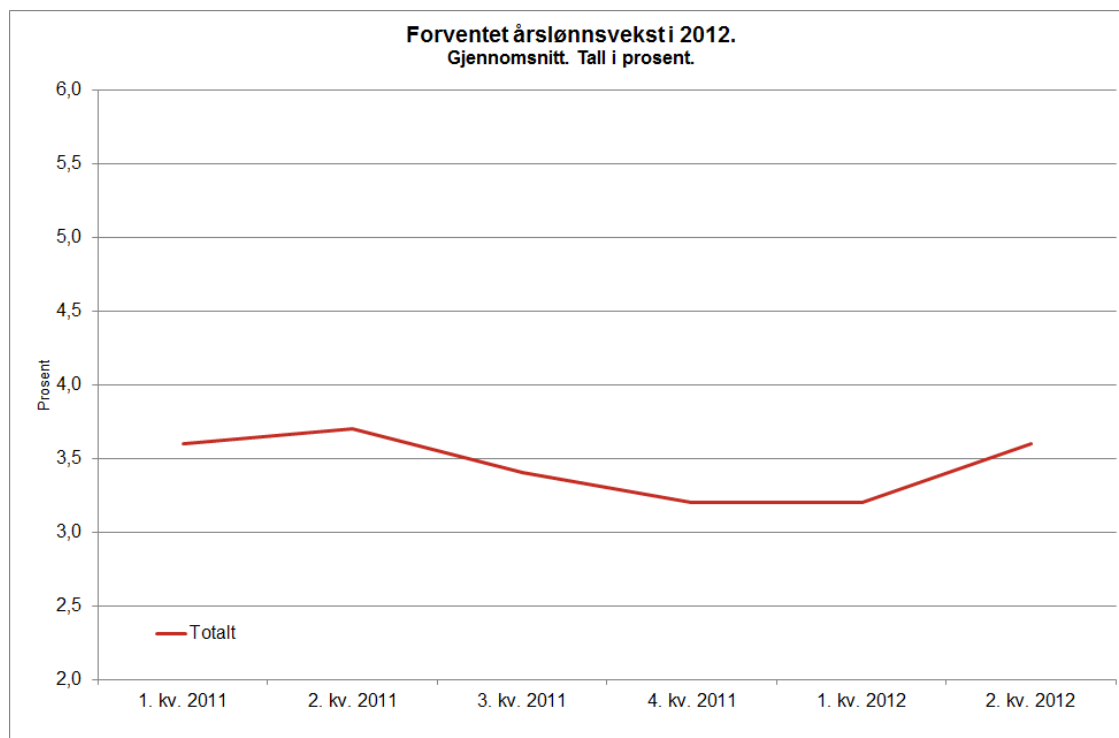
Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd

	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	15,5	15,5
Øke omtrent like mye	57,2	63,1
Øke mindre	24,6	19,7
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	18,6	11,5
Øke omtrent like mye	60,9	64,7
Øke mindre	17,4	19,2
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	16,4	14,3
Øke omtrent like mye	58,3	63,6
Øke mindre	22,4	19,6
Utvalg	523	510

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 16,4 prosent i første kvartal 2012 til 14,3 prosent i andre kvartal 2012. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk ned fra 22,4 til 19,6 prosent, og andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk opp fra 58,3 til 63,6 prosent.

Indeks 18:

Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2012?

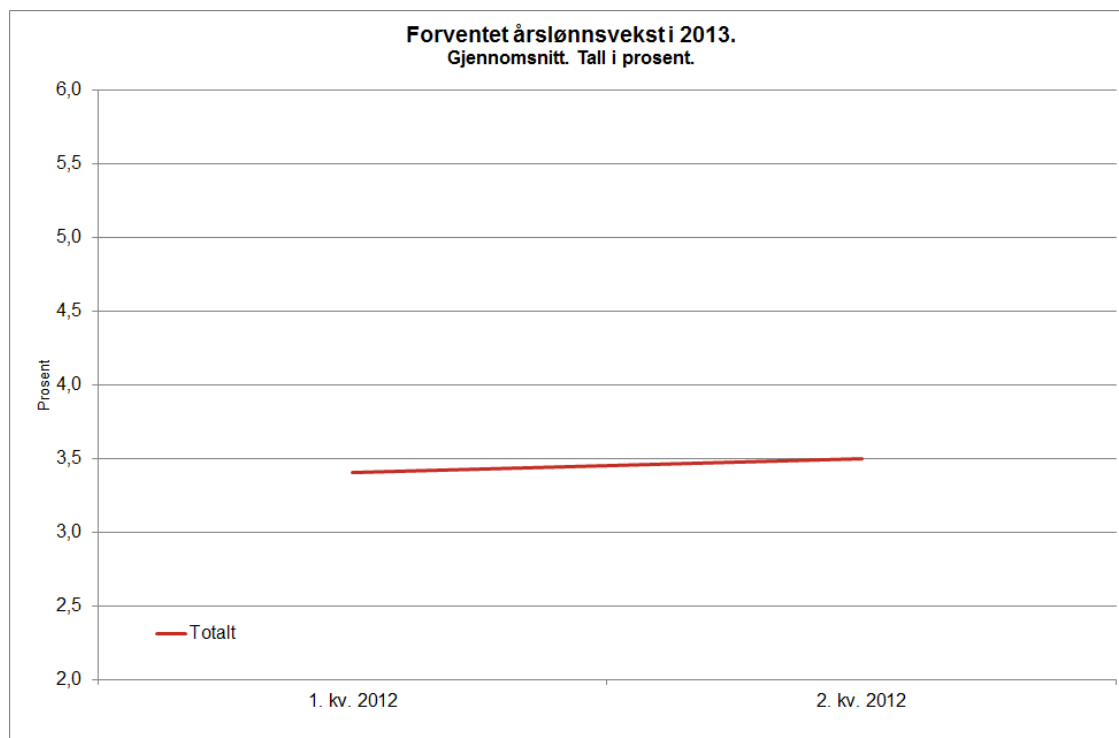

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2012	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,5
Laveste verdi	-10,0	0,0
Høyeste verdi	7,5	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,7
Laveste verdi	1,0	0,0
Høyeste verdi	10,0	7,5
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,6
Utvalg (vektet)	490	477

Næringslivslederne oppjusterte sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for 2012 med 0,4 prosentpoeng, fra 3,2 i forrige kvartal til på 3,6 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 19:

Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2013?

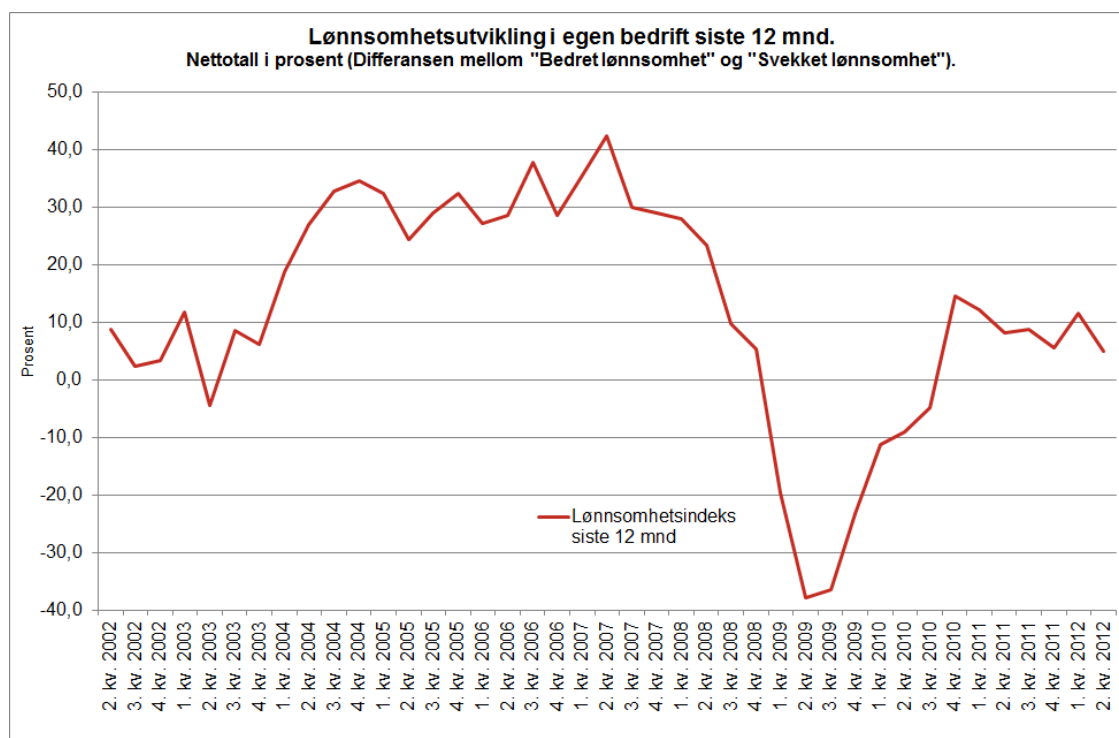

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2013	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,5
Laveste verdi	0,0	0,0
Høyeste verdi	10,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,7
Laveste verdi	1,0	1,5
Høyeste verdi	8,0	7,5
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
Utvalg (vektet)	458	451

I andre kvartal 2012 forventer næringslivslederne at lønnsvekst i egen bedrift vil bli 3,5 prosent i 2013. Dette er en oppgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Indeks 20:

Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

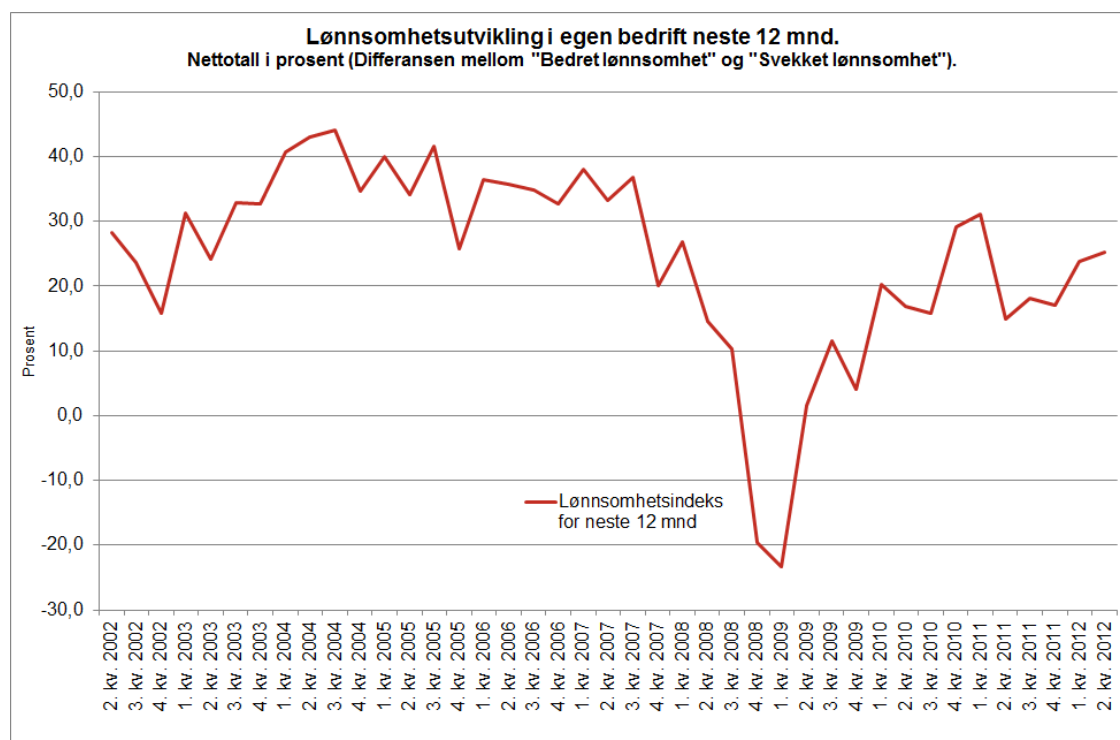

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	41,2	35,5
Uendret lønnsomhet	26,8	31,8
Svekket lønnsomhet	31,8	32,4
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	9,4	3,1
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	46,3	37,8
Uendret lønnsomhet	22,8	32,1
Svekket lønnsomhet	29,6	28,8
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	16,7	9,0
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	42,7	36,2
Uendret lønnsomhet	25,6	31,9
Svekket lønnsomhet	31,1	31,3
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	11,6	4,9
Utvalg	523	510

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i andre kvartal 2012 ned fra 11,6 poeng til 4,9 poeng.

Indeks 21:

Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?

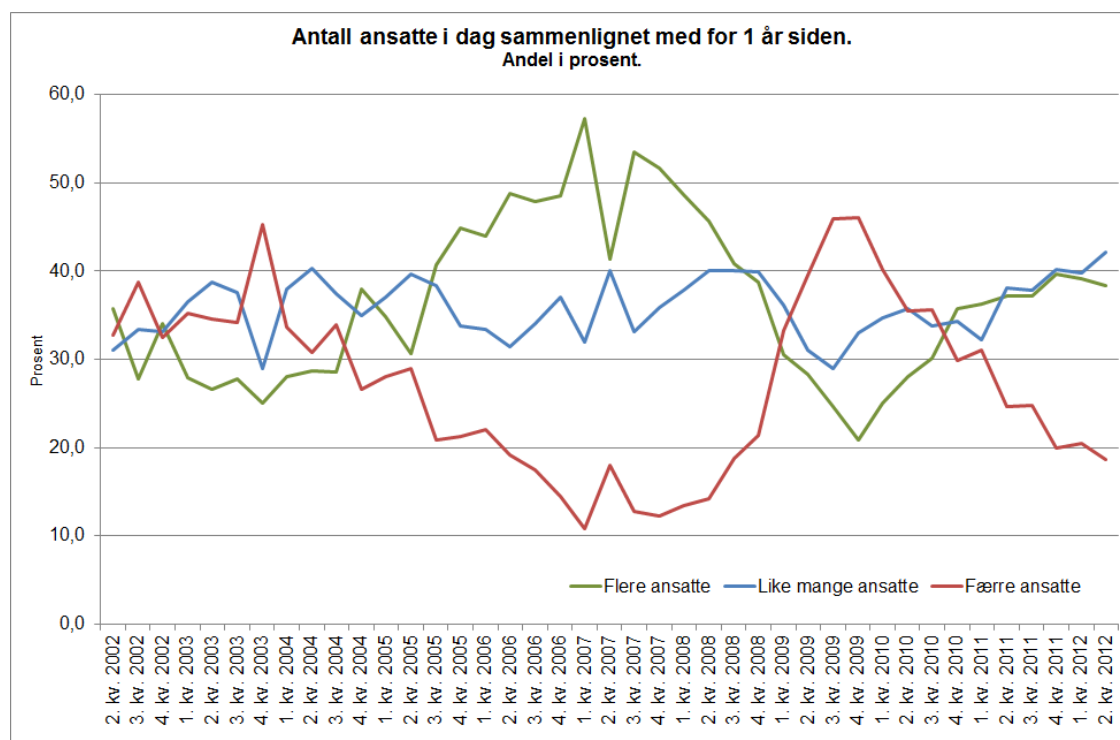

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	37,3	40,1
Vil holde seg uendret	43,6	42,4
Svekket lønnsomhet	17,7	16,9
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	19,6	23,2
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	43,8	45,2
Vil holde seg uendret	43,2	38,1
Svekket lønnsomhet	10,5	15,5
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	33,3	29,7
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	39,3	41,7
Vil holde seg uendret	43,5	41,1
Svekket lønnsomhet	15,5	16,5
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	23,8	25,2
Utvalg	523	510

Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene gikk opp fra 23,8 poeng i første kvartal 2012 til 25,2 poeng i andre kvartal 2012.

Indeks 22:

Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

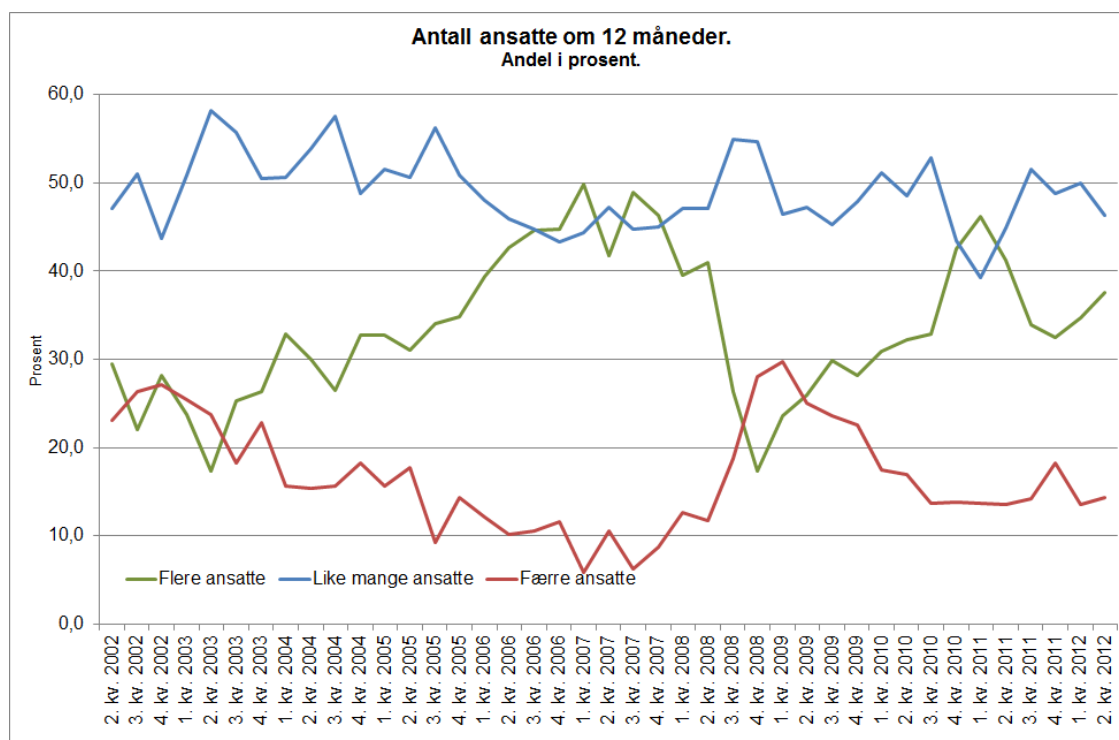

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	30,9	33,2
Like mange ansatte	46,7	47,9
Færre ansatte	22,1	18,0
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	8,8	15,2
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	57,8	50,3
Like mange ansatte	24,2	29,0
Færre ansatte	16,8	20,0
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	41,0	30,3
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	39,2	38,4
Like mange ansatte	39,8	42,2
Færre ansatte	20,5	18,6
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	18,7	19,8
Utvalg	523	510

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 39,2 prosent i forrige kvartal til 38,4 prosent i andre kvartal 2012. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk ned fra 20,5 til 18,6 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte gikk opp fra 39,8 prosent til 42,2 prosent.

Indeks 23:

Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Antall ansatte om 12 mnd	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	30,9	35,3
Like mange ansatte	56,1	50,3
Færre ansatte	11,6	12,4
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	19,3	22,9
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	43,1	42,9
Like mange ansatte	36,3	37,2
Færre ansatte	18,1	18,6
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	25,0	24,3
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	34,7	37,6
Like mange ansatte	50,0	46,3
Færre ansatte	13,6	14,3
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	21,1	23,3
Utvalg	523	510

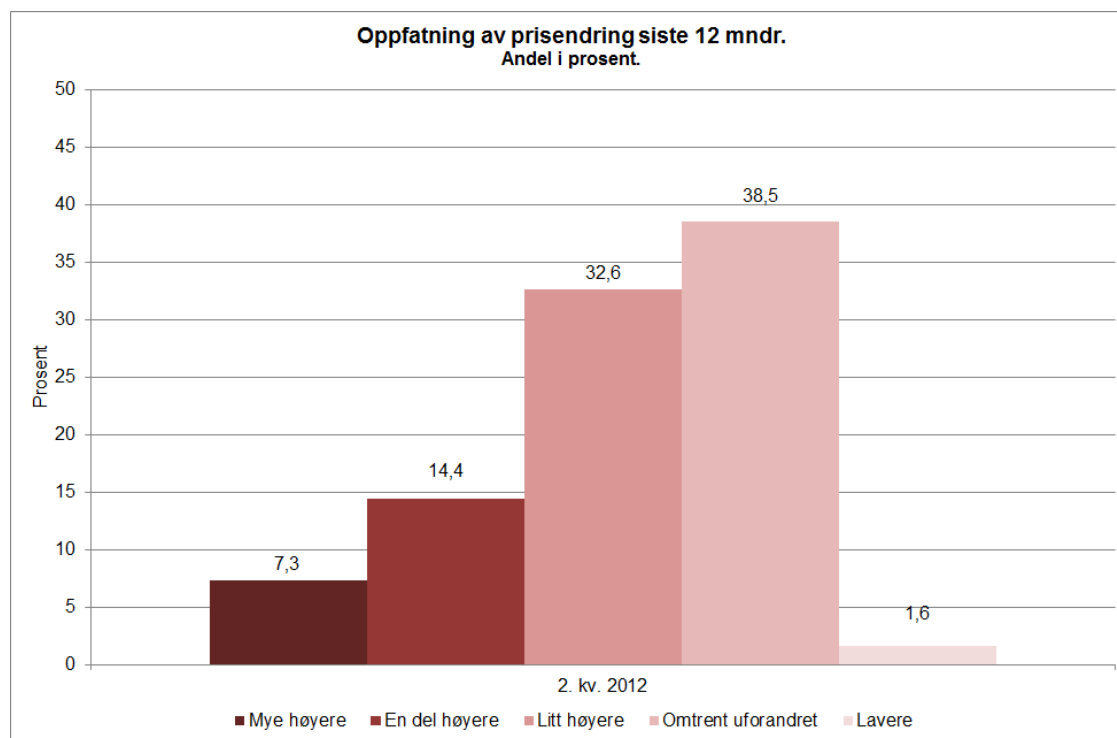
37,6 prosent av næringslivslederne oppgav i andre kvartal 2012 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 34,7 prosent i første kvartal 2012. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk opp fra 13,6 prosent til 14,3 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk i samme periode ned fra 50,0 prosent til 46,3 prosent.

Resultater - husholdningene

Indeks 24A:

Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

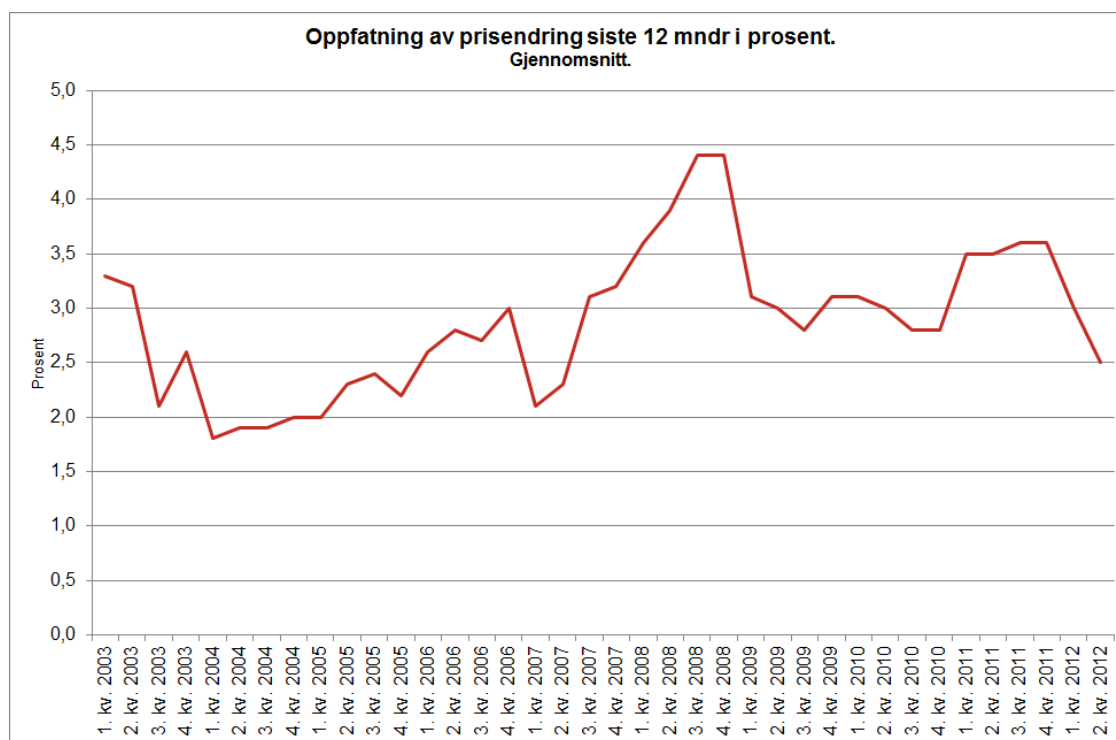

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd.		1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene			
Mye høyere	Prosentandel	6,3	7,3
En del høyere	Prosentandel	20,6	14,4
Litt høyere	Prosentandel	36,3	32,6
Omtrent uforandret	Prosentandel	30,7	38,5
Lavere	Prosentandel	0,9	1,6
Utvalg		1002	1002

Andelen av husholdningene som var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn for ett år siden gikk opp fra 6,3 prosent i første kvartal 2012 til 7,3 prosent i andre kvartal 2012. Andelen som oppfatter at prisene er lavere gikk opp fra 0,9 prosent til 1,6 prosent. Andelen som oppfatter at prisene er omtrent uforandret var på 38,5 prosent i andre kvartal 2012 mot 30,7 prosent i første kvartal 2012.

Indeks 24B:

Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

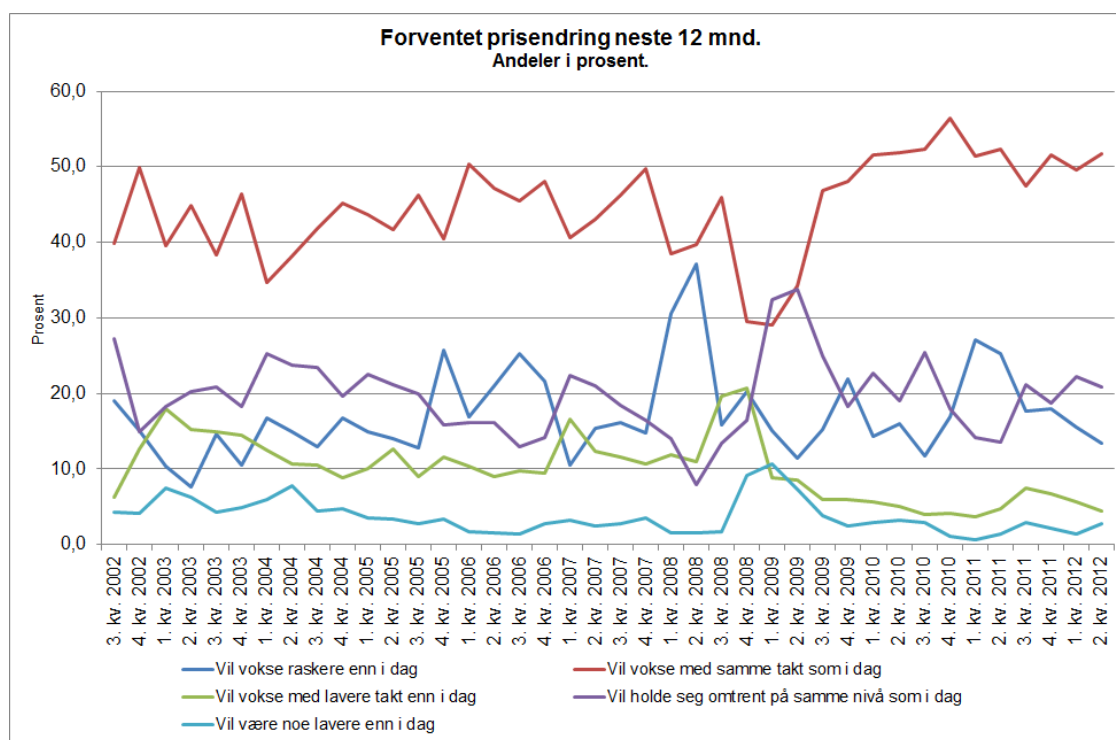

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd. i prosent	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	2,5
Utvalg	753	780

Oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene var på 2,5 prosent i andre kvartal 2012, mot 3,0 prosent i første kvartal 2012.

Indeks 25A:

Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

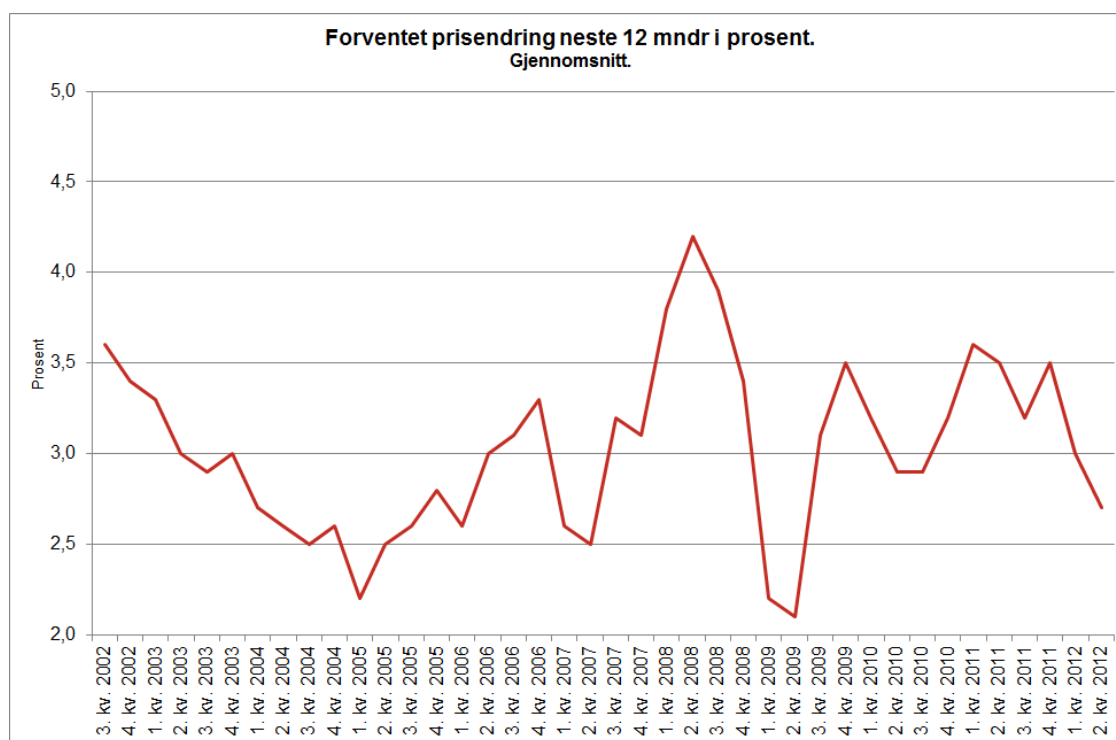

Forventet prisendring neste 12 mnd		1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene			
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	15,5	13,4
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	49,6	51,8
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	5,6	4,4
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	22,2	20,9
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	1,4	2,7
Utvalg		1002	1002

13,4 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 15,5 prosent i første kvartal 2012. 51,8 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag, en oppgang på 2,2 prosentpoeng fra forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene de neste 12 månedene vil være noe lavere enn i dag gikk opp fra 1,4 prosent i forrige kvartal til 2,7 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 25B:

Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

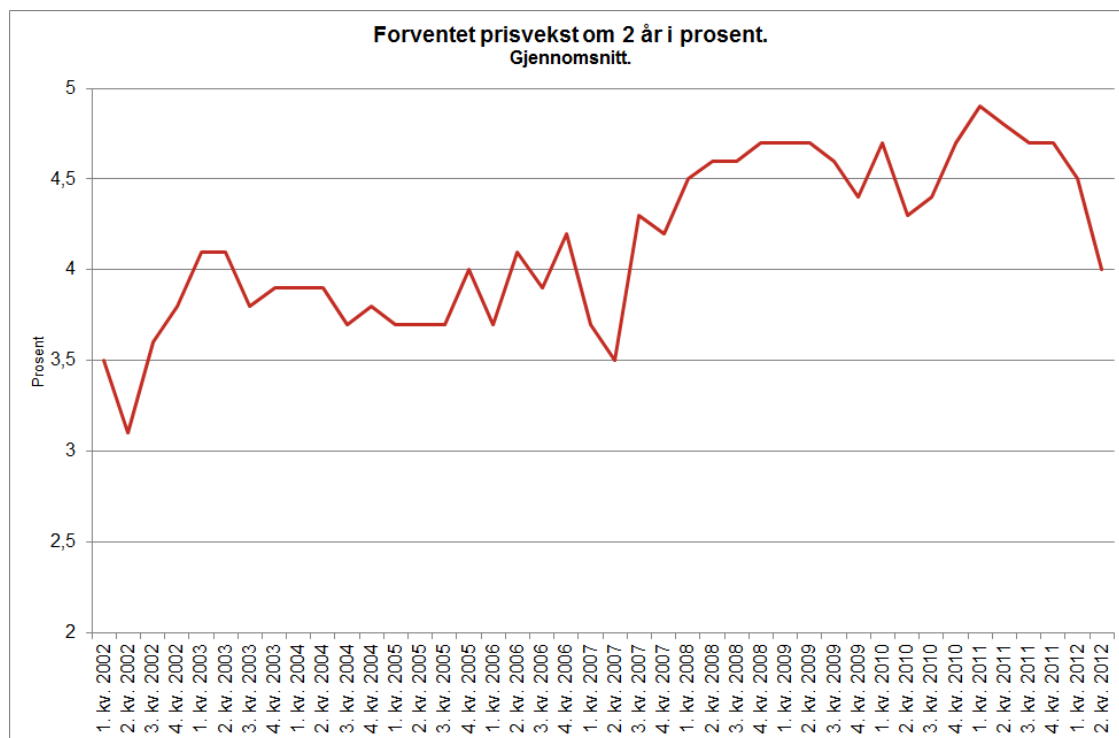

Forventet prisendring neste 12 mnd. i prosent	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	2,7
Utvalg	768	767

Forventet prisendring neste 12 måneder blant husholdningene sank fra 3,0 prosent i første kvartal 2012 til 2,7 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 26:

Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

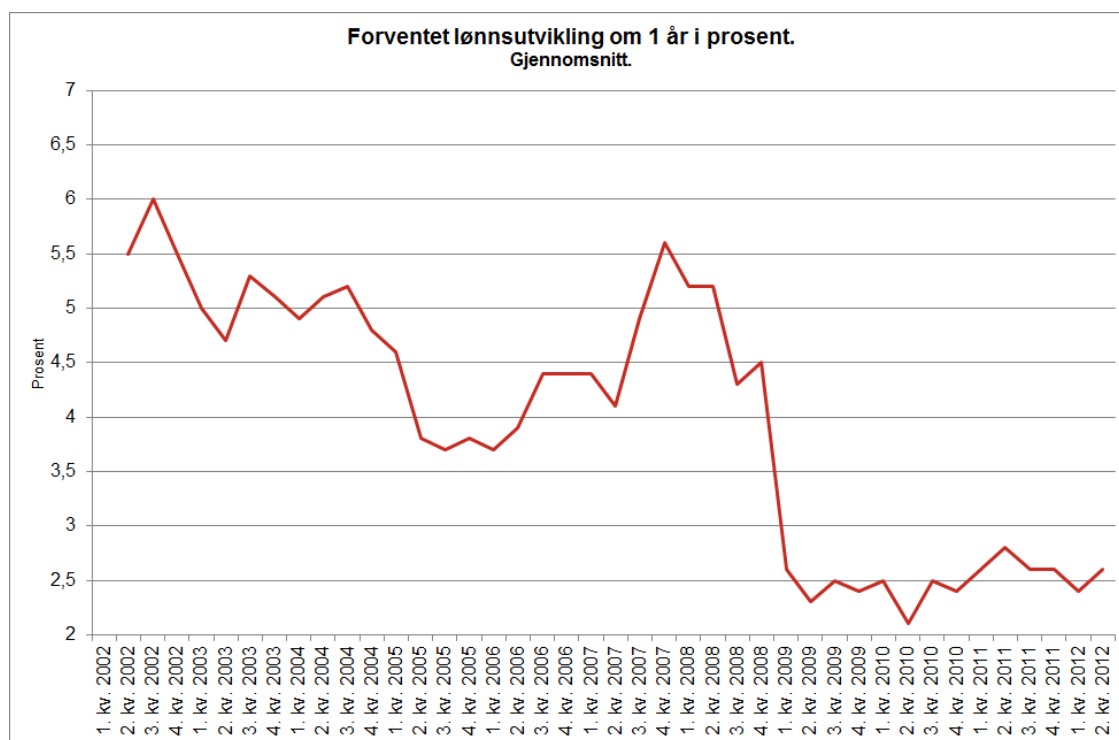

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,0
Utvalg	624	641

Forventet prisvekst om 2-3 år blant husholdningene gikk ned fra 4,5 prosent i første kvartal 2012 til 4,0 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 27:

Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

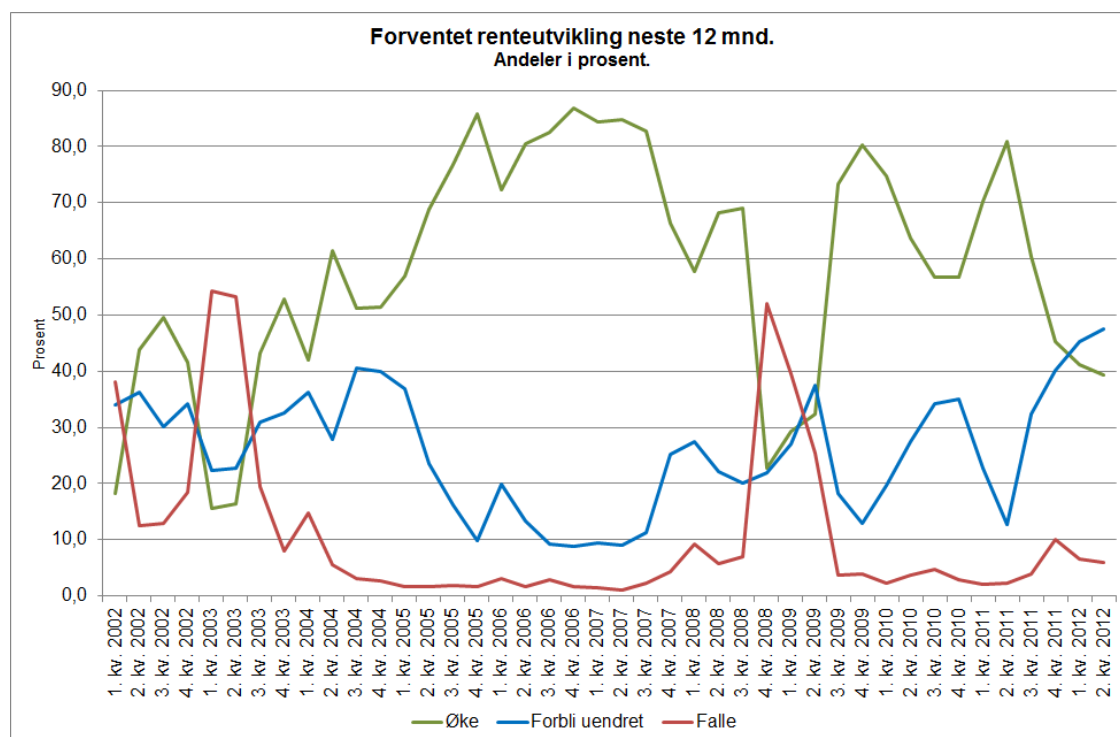

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,6
Utvalg	800	774

Forventet lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene gikk opp fra 2,4 prosent i første kvartal 2012 til 2,6 prosent i andre kvartal 2012.

Indeks 28:

Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd	1. kvartal 2012	2. kvartal 2012
Husholdningene		
Øke	41,2	39,3
Forbli uendret	45,2	47,5
Falle	6,6	5,9
Utvalg	1002	1002

Andelen av husholdningene som forventer en økning i rentene gikk ned i andre kvartal 2012, fra 41,2 prosent til 39,3 prosent. Andelen som forventer at renten skal falle sank fra 6,6 prosent til 5,9 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk opp fra 45,2 prosent til 47,5 prosent.

Tekniske kommentarer – økonomene og partene i arbeidslivet

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er basert på respondentlister fra tidligere undersøkelser. Disse listene er oppdatert med nye aktører både blant økonomene og partene i arbeidslivet. I tillegg er listene korrigert for respondenter som ikke lenger er relevante.

Antall intervjuer

I denne undersøkelsen er det gjennomført totalt 96 intervjuer blant økonomer innenfor akademia og finansnæringen, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner. Av disse intervjuene er 67 av respondentene økonomer og 29 respondenter kommer fra partene i arbeidslivet.

Vekting

Resultatene i denne undersøkelsen er ikke vektet.

Metode for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmat. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 23. mai 2012.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - næringslivslederne

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av bedriftsledere i norske bedrifter med 20 ansatte eller flere. Undersøkelsen er gjennomført gjennom Opinion Perducos representative næringslivspanel. Dette panelet er rekruttert gjennom Opinion Perducos kvartalsvise næringslivsundersøkelse (Norges næringslivsundersøkelser - NNU®).

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 510 intervjuer blant bedriftsledere i næringslivet i denne undersøkelsen.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), sektor (bransje) og antall ansatte i bedriften.

Datainnsamling

Feltarbeidet er foretatt på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmit. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post til deltakerne i panelet.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 24. mai 2012.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - husholdningene

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av befolkningen som er 15 år eller eldre. 60 prosent av intervjuene er gjennomført på fasttelefon og 40 prosent er gjennomført på mobiltelefon.

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 1002 intervjuer blant norske husholdninger.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), alder og kjønn.

Datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført ved telefonintervjuer (CATI). Telefonintervjuene er gjennomført av Opinion Perduco.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10 til 15. mai 2012.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.